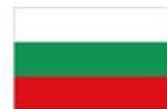

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Проучване в сферата на конкурентоспособност на МСП и възможности за създаване на нови предприятия и дейности на територията на МИГ Белене – Никопол

Изследване на моментното състояние на МСП, възможностите за развитие, капацитет за растеж, развитие на икономиката, иновативни за територията дейности

Декември 2017 г.

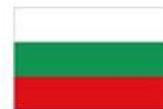
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Предисловие

Основните предизвикателства, които ще бъдат посрещнати с прилагане на подхода Водено от общностите местно развитие в програмния период 2014-2020 г. засягат необходимостта от създаване на заетост (вкл. алтернативна) и използване на местния потенциал за растеж, като се цели подобряване качеството на живот и доходите на местното население.

Подходът WOMP насърчава местните общности в селските райони да търсят нови начини да станат конкурентноспособни, да използват максимално своите ресурси за да преодолеят предизвикателствата, пред които са изправени като: застаряващо население, ниско качество на живот, липса на услуги и възможности за трудова заетост. Местното развитие е в основата на изграждането на икономическия капацитет на дадена територия, подобряване на икономиката и качеството на живот. Това е процес на партньорство на публичния, частния и неправителствения сектор, които работят за създаване на по-добри условия за икономически растеж и осигуряване на работни места.

Целта на настоящия анализ е да изследва и опише моментното състояние на малките и средните предприятия (МСП), възможностите за развитие на икономиката, капацитет за растеж, развитие на иновативни дейности на територията на общини Белене и Никопол, обл. Плевен, а също така да спомогне за формирането на адекватна и прозрачна политика за тяхното развитие. Настоящият доклад е изготвен в контекста на Стратегия за WOMP Сдружение МИГ „Белене-Никопол“, изпълнявана по споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

МСП са гръбнакът на европейската и българската икономика. Те са основен източник на растежа и създаването на повече работни места. Наред с това, МСП са най-чувствителните участници в икономиката към промените в бизнес средата.

МСП създават две от всеки три работни места в частния сектор и поддържат двойно по-висок темп на растеж на заетостта спрямо по-големите предприятия. Те се нуждаят от помощ, за да получат достъп до финансиране и да привлекат квалифицирани работници, като са и по-уязвими към икономическите промени. За да останат конкурентноспособни на пазара, МСП трябва да бъдат по-продуктивни и да осигуряват по-добро качество и диференциация на своите продукти, услуги и маркетинг. Те

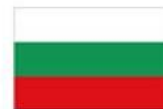
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за WOMP на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

страдат в по-голяма степен от тежестта на прекомерната бюрокрация и в същото време се възползват по-активно от инициативите за облекчаване на административното регулиране. Те са тези, които поемат най-големите негативи от икономическата криза, както също са тези, които процъфтяват в условията на икономически растеж.

В контекста на цялата икономическа конюнктура на територията са изследвани и анализирани факторите за развитие на МСП. Именно МСП са двигателя на икономиката и основен акумулатор на заетостта.

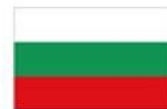
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Съдържание

Предисловие	2
Съдържание.....	4
Въведение	5
Методика и методология на изследването	5
I. Анализ на наличните ресурси на територията на МИГ общини Белене и Никопол и състоянието на сектора на МСП, като възможност за развитие на местната икономика и иновативни за територията дейности	7
Кратка характеристика на наличните ресурси на територията на МИГ Белене-Никопол	7
Анализ на състоянието и развитието на сектора на МСП през последните години.	
Състояние на местната икономика	15
II. Проучване сред местната общност за изследване на потенциала за развитие и състоянието на МСП. Оценка на нагласите на заинтересованите страни	20
Изводи от проведеното анкетно проучване	25
III. Анализ на местните и регионални предимства, възможности и заплахи	26
IV. Формулиране на предложения и изводи, базирани върху анализа.....	28
Анализ на факторите за влияещи на конкурентоспособността.....	28
Изводи и препоръки.....	33

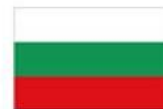
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВOMP на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Въведение

Настоящият доклад отразява данни и информация от проведено на територията на Местната инициативна група (МИГ) „Белене-Никопол“ проучване на тема: „Проучване в сферата на конкурентоспособност на МСП на територията и възможности за създаване на нови предприятия и дейности“ - **Изследване на моментното състояние на МСП, възможностите за развитие, капацитет за растеж, развитие на икономиката, иновативни за територията дейности.**

Проучването е извършено в периода 10 ноември – 15 декември 2017 г. , като си поставя следните цели и задачи:

Основната цел на анализа е да изследва актуалното (моментното) състояние на сектора на МСП, потенциала за развитие на дейността на предприятията, капацитет за растеж, както и да опише възможностите за развитие на икономиката и иновативни за територията дейности.

Проучването се извършва във връзка с третата специфична цел на Стратегията за ВОМР на МИГ Белене-Никопол, а именно „Създаване на условия за икономически растеж, заетост и развитие на местния пазар на труда“.

Проучването изследва и анализира:

1. Наличните ресурси на територията на МИГ общини Белене и Никопол и състоянието на сектора на МСП, като възможност за развитие на местната икономика и иновативни за територията дейности.
2. Проучване сред местната общност за изследване на потенциала за развитие и състоянието на МСП. Оценка на нагласите на заинтересованите страни.
3. Анализ на местните и регионални предимства, възможности и заплахи в подсектора.
4. Формулиране на предложения и изводи, базирани върху анализа.

Методика и методология на изследването

Настоящият доклад в географски план обхваща територията на общини Белене и Никопол, област Плевен. Времевия обхват предлага преглед на ситуацията в рамките на периода до 15 декември 2017 г.

Типа на проучването, от гледна точка на методология, може да бъде определено като емпирично и индукционно. В същността на методиката на настоящото изследване е структурно-функционален подход, който определя, че всеки реален обект като система има своята структура, обхващаща подсистеми и други компоненти. Всеки компонент на

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

системата има своите функции, като подходът помага да разкрием и анализираме структурно и функционално действащата система. Освен това, структурно-функционалният подход ни заставя да видим организацията и управлението на системата, връзките ѝ с обкръжаващата среда, ролята на информацията и комуникациите, обратната връзка, хомеостазиса и др.

В тази връзка, използваните субметоди са аналитико-синтетичният метод от теоретичните, а от емпиричните – външното наблюдение, експертните оценки и анкетното проучване. При изпълнение на конкретните дейности бяха използвани следните методи:

1. Проучване на документи, информация и данни от различни източници;
2. Анализ и синтез на базовата входяща информация и данни. Обобщаване резултатите;
3. Сравнение на данни, факти, показатели и резултати. Извеждане на изводи и препоръки.
4. Графично изразяване на резултати, изводи и тенденции.

Подходът за формулиране на настоящия доклад включва събиране и обработване на необходимата информация както документална, така и получена посредством работа на терен – анкетиране, срещи „лице в лице“. Работата с документи включи разглеждане в детайли на стратегията за местно развитие, общински доклади, статистика. Изводите и прогнозите са формирани в условия на непълна информационна обезпеченост, отнасяща се до отчетни данни за резултатите от стопанската дейност. Липсата на достатъчно дълги статистически редове от съпоставими данни не позволява безрезервното използване на статистически методи за анализ. В публичните статистически данни и регистри, поддържани от НСИ не са налични данни на ниво община, касаещи следните показатели: динамика в броя на МСП, заетост по сектори, както и основни показатели на предприятията – брой на зетите, стойност на активи, оборот и външна търговия, поради „личния“ характер на информацията и законодателството, свързано с предоставяне на конкретни данни.

Изготвеното проучване на територията на действие на МИГ Белене-Никопол се основава на статистическа информация от Национален статистически институт /НСИ/ и последни налични данни от публично достъпна информация, данни от общинските администрации, държавни и регионални агенции - Бюра по труда, Общински служби „Земеделие“ и др. За целите на анализа и за изготвяне на доклада са използвани данни от други изследвания, проведени през последните години, както и статистика и анализи, касаещи МСП, планови и секторни документи. В процеса на работа бяха

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

проучени и използвани редица стратегически и програмни документи – областни и общински стратегии и планове за развитие и други анализи и разработки, имащи отношение към територията на общини Белене и Никопол. Проведени са общо 24 интервюта „лице в лице“ със представители на държавна и общинска администрация, бизнес сектора, земеделски стопани, експерти, граждани и заинтересовани страни от територията на двете общини.

Докладът представя информация, изводи и препоръки, които да бъдат полезни и да послужат, както за доброто управление на дейността на МИГ Белене-Никопол, така и на местната общност, и на потенциалните бенефициенти с проекти към мерките на Стратегията за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“, одобрена със Споразумение № РД50-11/25.01.2017 г. по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ във връзка с изпълнение на подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 г.

I. Анализ на наличните ресурси на територията на МИГ общини Белене и Никопол и състоянието на сектора на МСП, като възможност за развитие на местната икономика и иновативни за територията дейности

Кратка характеристика на наличните ресурси на територията на МИГ Белене-Никопол

Териториален обхват и природни ресурси

Територията на МИГ „Белене-Никопол“ изцяло съвпада с териториите на общините Белене и Никопол, които влизат в границите на Област Плевен. Тя, от своя страна, е разположена в централната част на Северна България и в източната част на Северозападния район. На север опира до река Дунав – естествената граница с територията на Република Румъния, на изток е с общи граници с област Велико Търново, на юг - с област Ловеч и на запад - с област Враца.

Общините Белене и Никопол са разположени в централната част на Дунавската равнина. Община Белене заема територия от 285 046 дка, от които 14 126 дка са урбанизирана територия. Община Никопол заема площ 416 580 дка.

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Община Белене е разположена на десния бряг на р. Дунав, в Свищовско-Беленската низина и въпреки границата с плавателната река общинският център гр. Белене не се развива като пристанищен. Причина за това е, че градът е разположен на широк дунавски ръкав, който е плитък, с непостоянна дълбочина и е неподходящ за промишлено корабоплаване. Релефът на общината е предимно равнинен.

Община Никопол е разположена в североизточната част на Плевенска област, в Дунавската равнина. Общинският център гр. Никопол е пристанищен град, с изграден първи етап от фериботен комплекс, с ГКПП и митница. Територията на общината се характеризира с много разнообразен релеф. По поречието на река Осъм и р. Дунав има типични низини и хълмисти плата. Останалите части са прорязани от дълбоки долове със стръмни, много наклонени терени около тях. Особено характерни са наклонените, дори отвесни в някои участъци терени покрай река Дунав.

Територията на МИГ Белене-Никопол попада в централната част на Дунавската равнина и е част от умерено- континенталния климатичен пояс, което определя подчертано континенталния климат.

Територията на община Белене е 282 819 дка, от които 210 052 дка са селскостопански фонд, 157 347 дка ниви, 1 091 дка ливади, 24 981 дка мери и пасища и 8 476 дка трайни насаждения и 18 157 други. 89.96% от земеделските земи са обработваеми площи. 34 591 дка е горският фонд на общината.

В Община Никопол, чиято територия е 418 277 дка, земеделските земи са 346 320 дка, а горските площи са 32 696 дка.

Таблица 1. Баланс на територията по вид – земеделски и горски на МИГ Белене-Никопол

Община	Общо	Територия по вид					
		земеделска	горска	населени места и др. урбани зирани територии	водни площи	добив на полезни изкопаеми	транспорт и инфраструктура
Белене	282819	210052	34591	15396	21890	-	890
Никопол	418277	346320	32696	14441	23572	-	1249

**данни на НСИ*

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Почви, растителност и животински свят

Територията на МИГ Белене-Никопол е разположена в най-богатата на черноземни почви област в страната - Северно-българската лесо-степна почвена зона и Централната крайдунавска почвена провинция. Територията се характеризира с доминиращи ливадно черноземни почви, чиито особености са кестенявият цвят на хумусния хоризонт, неуравновесеният воден режим, лек механичен състав и вторично отлагане на карбонати, което в голяма степен ги прави подходящи за земеделие. Наличието на тези типове почви позволява отглеждането на зърнено-фуражни култури, захарно цвекло, слънчоглед, коноп, трайни насаждения – лозя, овощни и зеленчукови градини. Срещат се и алувиално- ливадни, ливадно-блатни и карбонатни почви.

За развитието на земеделието от особено значение е почвеното богатство. Почвите са богати на хранителни вещества и при съответните агротехнически мероприятия дават богата реколта. На места обаче черноземите, поради неправилното използване, са с деградирала структура и не се използват. По отношение на екологичното състояние на почвите, замърсяването на почвената покривка е в следствие от депонирани битови, строителни и градински отпадъци, както и от животински такива. Основните източници на замърсяване на почвите са тяхното периодично изгаряне, промишлените отпадъци и земеделската дейност на населението.

По-голямата част от територията на общини Белене и Никопол е стопански усвоена, като преобладават нивите, по хълмовете има лозя и овощни градини. Край река Дунав и по островите големи площи заемат тополовите култури. Естествената растителност на общината е била предимно блатна и крайводна, днес запазена предимно на островите (блата, заливни върбово-тополови гори) и по-малко край каналите и остатъчните блата в низината. Тревната растителност е запазена по стръмните склонове на височините. В община Никопол преобладават широкостеблени широколистни гори.

Дунавската равнина е обособена в самостоятелен зоогеографски район, който принадлежи към северната зоогеографска подобласт на нашата страна. Нейната фауна е предимно от видове с европейски и евросибирски тип на разпространение и е богата на степни елементи. Фауната е представена от Сухоземни костенурки от клас Влечуги, Земноводни безопашати – Жабовидни и Дървесници. Птиците са фазан, яребица, пъдпъдък, гургулица, гугутка, зеленоглава патица, голяма и малка белочела гъска, голям и малък ястреб, чайка, корморани, щъркели и др. От бозайниците се срещат сърни, глигани, лисици, а в откритите терени – зайци Река Дунав предполага богата фауна от водни и водолюбиви видове. От общо около 83 вида риба, разпространени в цялата река Дунав, в долното ѝ течение се срещат 65 вида.

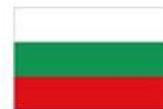
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Територията на МИГ се характеризира с богато биологично разнообразие. Тук са разположени един природен парк, две защитени местности и две природни забележителности, както и шест защитени зони, част от мрежата Natura 2000.

Инфраструктура

Добре развитата местна инфраструктура е основна предпоставка за икономическия растеж и следователно за подобряването на конкурентоспособността на една територия.

Основен елемент на транспортната инфраструктура и на двете общини, съставляващи територията на МИГ „Белене-Никопол“ е, че през териториите им не преминават международни пътища, автомагистрала и първокласни пътища от републиканската пътна мрежа. Транспортната мрежа има локално значение и е представена от т. нар. общински (местни) пътища от II-и, III-ти, IV-ти и по-нисък клас.

Излазът на р. Дунав е предпоставка за развитие на водния транспорт на територията на МИГ, но в момента той не е реализиран напълно. Община Белене не се развива като пристанищна, за разлика от община Никопол, чийто административен център гр. Никопол е пристанищен град с изграден първи етап от фериботен комплекс, с ГКПП и митница. До фериботния комплекс има изцяло реконструиран пътен участък Дебово-Никопол. Туристическите и фериботните превози се осъществяват при минимален капацитет, за което допринася и недоизградената транспортно- комуникационна и туристическа инфраструктура. Усилията на община Никопол са насочени към подобряване на тези условия, с което да се засилят функциите на града като туристическа дестинация.

Все по-важно за регионалната конкурентоспособност и развитието на фирмите става достъпът до Интернет и развитието на информационното общество, с което се намаляват препятствията от разстоянието и проблемите на отдалечеността, характерни за много периферни райони. Насочването на ресурси за развитието на електронните комуникации добива изключителна важност за преодоляване на различията в достъпа до електронни услуги и развитието на информационното общество на територията. В община Белене има изградени телекомуникационни проводни, които покриват 85% от територията на общината. Съществува достъп до модерни комуникации – Интернет и добро покритие на мобилни оператори (с малки изключения в селата). Всички населени места в община Никопол са телефонизирани и са включени към националната съобщителна мрежа за автоматично набиране. Територията на общината има покритие за ползване на трите български мобилни оператори. Необходимо е да се разшири достъпът до използването на мрежите и

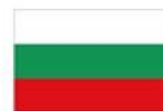
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

услугите на ИКТ, особено в по-малките населени места, където обществените места за достъп до информация са единствената възможност за много потребители, но броят им все още е твърде ограничен. Изграждането на обществени информационни системи и гарантираното предлагане на Интернет услуги за целия обществен сектор, включително и на улеснен достъп за хората с увреждания, е задължителна стъпка към информационното общество.

Човешки ресурси

Административното устройство на МИГ Белене-Никопол обхваща две общини - община Белене и община Никопол. Община Белене включва: 1 град с функции на общински и административен център – гр. Белене, и 5 села - Бяла вода, Деков, Кулина вода, Петокладенци и Татари. Община Никопол се състои от 14 населени места, в т.ч. общинският център гр. Никопол и селата Асеново, Бацова махала, Вълбел, Дебово, Драгаш войвода, Евлогиево, Жернов, Лозица, Любеново, Муселиево, Новачене, Санадиново и Черковица.

На територията на МИГ живеят общо 17 315 души в 20 населени места, от които 18 села и 2 града. В двата града – общински центрове живеят 10 443 души или 60,31% от общото население на двете общини.

Таблица 2. Разпределение на населението, село/град

Вид населени места	Брой населени места	Общ население	брой	Население %
Градове	2	10 443		60,31
Села	18	6 872		39,69
Общо	20	17 315		100

Таблица 3. Структура на населените места

Брой на населението по групи	Брой населени места
От 0 до 100	2
101 до 200	1
201 до 500	10
501 до 1000	4

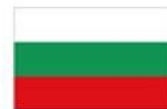
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

1001 до 5000	2
Над 5000	1

Гъстотата на населението по данни на НСИ към последното преброяване на населението в Република България (01.02.2011 г.) е 47,69 души на кв. км. докато за област Плевен е 57,94 души на кв. км, а за страната – 68,7 души на кв. км.

Едно от основните предизвикателства пред икономическото развитие и конкурентоспособността на територията е демографският срив.

В община Никопол данните за изменението на населението показват намаляване на абсолютната численост от 9019 за 2012 г. на 8332 за 2015 г. Същата тенденция се очертава за община Белене за същите години – съответно от 9876 на 8983 души.

Таблица 4 и 5. Структура на населението на територията на МИГ Белене-Никопол

Община	Население, брой			Под трудоспособна възраст, брой		В трудоспособна възраст, брой		Над трудоспособна възраст, брой	
	общо	мъже	жени	общо	%	общо	%	общо	%
Белене	8983	4740	4243	967	10,76	5411	60,24	2605	29
Никопол	8332	4135	4197	1037	12,45	3969	47,64	3326	39,88
Общо	17315	8875	8440	2004	11,57	9380	54,17	5931	34,25

Община	Период	Население брой	Под трудоспособна възраст		В трудоспособна възраст		Над трудоспособна възраст	
			брой	%	брой	%	брой	%
Белене	2012	9876	1090	11,04	6115	61,92	2671	27,05
Никопол	2012	9019	1056	11,71	4391	48,69	3572	39,61
общо:		18895	2146	11,36	10506	55,60	6243	33,04
Белене	2016	8983	967	10,76	5411	60,24	2605	29,00
Никопол	2016	8332	1037	12,45	3969	47,64	3326	39,92
общо:		17315	2004	11,57	9380	54,17	5931	34,25

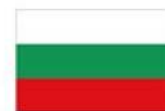
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

**данни на НСИ към 31.12.2016 г.*

Тенденцията на остаряване на населението довежда до промени в неговата основна възрастова структура – разпределението на населението под, във и над трудоспособна възраст. Влияние върху обхвата на населението във и над трудоспособна възраст оказват както остаряването, така и законодателните промени в определянето на възрастовите граници за пенсиониране. През 2016 г. продължава процесът на остаряване на населението на територията, който е характерен както за България, така и за по-голямата част от страните в Европа. Значително нисък е относителният дял на подтрудоспособното население – 11,57 % г., а този на населението над 65-годишна възраст непрекъснато нараства и сега е 34,25 %.

Протичащите в демографско отношение процеси в Белене и Никопол са влошаващи се през последните 20 години - отрицателен естествен прираст, ниска раждаемост, висока смъртност, нарушена възрастова структура и пр.

Основните демографски процеси за периода 2012 – 2016 г. очертават тези негативни тенденции, като данните за 2016 г. ги потвърждават.

Таблица 6. Естествено движение на населението на територията на МИГ Белене-Никопол

Общини	Живородени			Умрели			Естествен прираст		
	всичко	момчета	момичета	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Белене	56	31	25	175	92	83	-119	-61	-58
Никопол	61	37	24	231	120	111	-170	-83	-87

**данни на НСИ към 31.12.2016 г.*

Очертава се тенденция на бързо намаляване на хората в трудоспособна възраст, а от това може да се заключи, че неблагоприятните процеси в демографски план ще се задълбочат и това ще доведе до търсене на човешки ресурси и влошаване на икономическите показатели на територията в дългосрочен план.

Върху броя на населението отражение оказва неговото естествено и механично движение. Естественото възпроизводство е фактор за демографската жизненост на населените места. Компонентите на естественото възпроизводство оказват влияние и върху възрастовата структура на населението. От равнището на раждаемостта се влияят и някои от специфичните възрастови контингенти, които са определящи за оразмеряване на обекти на образователната инфраструктура – детски заведения, училища и др.

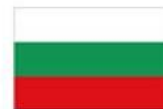
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Образованието е основен източник на конкурентоспособност, тъй като добре образованата работна ръка е предпоставка за по-висока производителност и икономика, базирана на висока добавена стойност.

Учебните заведения на територията на община Белене обхващат всички степени на средното образование. Образователна структура се състои от 3 учебни заведения и 3 обединени детски заведения, съсредоточени в гр. Белене: ПГЯЕ “М. С. Кюри” - Обучава ученици от VII – XII клас, СОУ “Димчо Дебелянов” - обучава ученици от I – XII клас, ОУ Васил Левски” - училище, в което са обхванати учениците от закритите училища в селата на общината, където се обучават ученици от I – VIII клас, ОДЗ “Мечта” - Обхваща деца от яслена възраст до 6 – 7 години, ОДЗ “Знаме на мира” - Обхваща деца от яслена възраст до 6 – 7 години, ОДЗ “Бодра смяна” - Обхваща деца от яслена възраст до 6 – 7 години. На територията на общината функционират филиали на 2 частни езикови училища: "Европа" и "Дъга".

На територията на община Никопол функционират 9 целодневни детски градини, Общински детски комплекс, предоставящ извънкласни дейности за учениците от училищата и две училища – 1 СОУ със статут „средищно” и „защитено” и 1 основно със статут „средищно” училище. В училищата се обучават ученици от всички селища в общината – 13 села и 1 град. Учениците се транспортират от дома до съответното училище с училищни автобуси/микробуси – общо 6 за общината. Три от детските градини са приемни – в град Никопол ЦДГ № 1, с. Новачене и с. Муселиево, т.е. там се отглеждат и възпитават деца от съседните села, които също се транспортират чрез училищните автобуси. Ясли и яслени групи няма.

През периода 2000-2016 г. броят на децата намалява. Посещаемостта е под нормативно установената. Причините са различни: липса на деца, безработни родители, ниски доходи, липса на мотивация и др.

Пазарът на работната сила е неравномерно овладян и се наблюдава дисбаланс: по-висока безработица в населените места извън общинските центърове и в същото време - недостиг на квалифицирана работна ръка, особено на млади хора с висше образование. В структурата на безработицата най-голям е дялът на нискоквалифицираните и нискообразованите лица. Необходимо е да се предприемат мерки за съхраняване на демографския потенциал и развитие на човешките ресурси със специална грижа към младите хора – ограничаване дела на рано напусналите училище, увеличаване броя на младежите с висше или специализирано образование и задържането им за живот и работа на територията на трите общини. Недостатъчната квалификация и умения на младите хора, водят до намаляване на тяхната

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

производителност и конкурентоспособност и създават сериозни проблеми на пазара на труда.

Влошаването на възрастовата структура на населението рефлектира и върху размера и качеството на трудовите ресурси. Застаряването на работната сила в условия на динамичен пазар на труда с постоянно променящи се изисквания към квалификацията и професионалните умения на заетите, поражда необходимостта от непрекъснато повишаване на общия потенциал и учене през целия живот на работната сила.

Като цяло на пазара на труда в община Белене и община Никопол се наблюдава тенденция на продължителен застой. От голямо значение е вземането на превантивни действия, които целят хората останали без работа да не изпаднат в състояние на трайна безработица и оттам – до необходимостта от социално подпомагане. Важно условие за подобряване на качеството на упражнявания труд е повишаването на пригодността на работната сила за заетост чрез усъвършенстване на формите за преквалификация и привеждането ѝ в съответствие с изменящите се изисквания на търсенето на труд в общината. Прилагането на превантивни и активни мерки на пазара на труда трябва да обхване всички социални групи с особена подкрепа за най-рисковите – дълготрайно безработните, младежите без трудов опит или без образование и професия, безработните с ниско или без образование и без квалификация, хората с увреждания.

Анализ на състоянието и развитието на сектора на МСП през последните години. Състояние на местната икономика

По данни на НСИ, на територията на МИГ Белене-Никопол са регистрирани общо 490 стопански субекта. Преобладаваща част от предприятията развиват дейност в областта на търговията и услугите, селското, горското и рибното стопанство, ремонт на автомобили и мотоциклети, преработващата промишленост, хотелиерство и ресторантьорство.

Основни структуроопределящи отрасли в община Белене са преработващата промишленост и търговията. На територията ѝ са регистрирани 280 предприятия, от които 260 попадат в категорията на микропредприятията с до 9 души зает персонал. Община Белене заема второ място по икономика в област Плевен, като основните предприятия са от ХВП, шивашката и текстилната промишленост. Икономическият облик на общината се определя от състоянието на отраслите „Селско стопанство”, „Промисленост”, „Строителство” и „Транспорт”. Водещ отрасъл е селското стопанство. Земеделски кооперации и частни земеделски сдружения развиват своята

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

дейност във всички населени места. *Специализирани са в производства, изискващи висока степен на механизация.* Промислеността е представена главно от машиностроене, текстилно, трикотажно и шивашко производство.

Предпоставките за развитието на отраслите в местната икономика са свързани с наличието на техническа инфраструктура, квалифицирана работна сила, суровини, подходящи природно-климатични условия и предприемчивост.

Основни структуроопределящи отрасли в община Белене по показателя средносписъчен брой на персонала са преработващата промишленост и търговията. На трето и четвърто място по значимост се нареждат съответно секторите на държавното управление и образованието.

От значение за местната икономика са позиционираните предприятия със специално предназначение: „ЗАТВОРА – гр. БЕЛЕНЕ” - разположен е на площ от 33 600 м². В него се обработват над 18 000 дка земеделска земя и военно формиране 28880.

Промислеността на територията на **община Белене** е сравнително добре развита. Промислените производства се представляват от предприятия в следните сфери:

- Съхраняване на доставеното оборудване на площадката на “АЕЦ Белене” - НЕК ЕАД - София.
- Строително-монтажни работи и производство на бетонни вибро-елементи и изделия се осъществяват от „ЕСМ-Инженеринг” АД.
- В сферата на металообработването се е специализирало „Енеркемикал” ЕООД. Фирмата произвежда и рециклира машини, изработва нестандартно оборудване и метални конструкции. Неговата продукция намира приложение в редица значими отрасли от икономиката като: машиностроене, енергетика, химическа промишленост, строителство и др. Фирмата изработва конструкции и изделия по разнообразни поръчки на клиента.
- Обработка на черни и неръждаеми метали/плътна стомана, ламарина, шина, П-профил, Дв.Т-профил, спирателна арматура, тръби (шевни и без шевни), IPN, UPN, IPE, HE-A, HE-B, HE-M, метални конструкции и изделия и търговия с тях осъществява фирма „Майкромет” ООД.
- Колбаси се произвеждат от СД “МИКРОАРТ - 7”.
- Мебели от масивно дърво се изработват от ЕТ “ПТБ - ДАНИЕЛА ДЕНЕВА”. Производството им е предназначено за страната и за износ. Разполагат със собствена база и в Украйна.
- „Петокладенци” ЕООД - Дейността на дружеството е отглеждане на пилета от френската порода Дюк. Фермата е разположена на територия от 27 дка с 8

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол” във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

сгради по 960 кв. м. Към момента се отглеждат на ишлеме над 30 000 пилета, които са най-скъпите в България. Отглеждат се с висококачествен и максимално екологичен фураж.

- Фабрика за добив на креда - в с. Бяла вода има залежи на огнеупорни глини и креда. Към момента за съжаление не се извършва добив на суровината.

Община Никопол, от своя страна, е с промишлено-аграрна структура на икономиката и се характеризира с многоотраслова икономика. Регистрираните стопански субекти са 210, като в 192 са микропредприятията с до 9 заети, в малките предприятия са 15, а средните са само 3. Водещи промишлени отрасли са производството на хартия и картон, на електро- оптично и друго оборудване, шивашка промишленост, производство на храни и напитки. Преобладаваща част от предприятията развиват дейност в областта на търговията и услугите, селското, горското и рибното стопанство. Най- големи приходи от дейността, в т.ч. нетни, но и най-голяма загуба генерират фирмите в областта на селското стопанство. В тях се наблюдава и най-голяма заетост, както и най-голям размер на разходите за възнаграждения и на ДМА.

На второ място по произведена продукция, приходи, печалба и разходи за възнаграждения са отраслите: търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; на трето – преработващата промишленост, на четвърто – хуманното здравеопазване и социалните дейности, на пето – транспорт и на шесто – хотелиерство и ресторантьорство. Всички те произвеждат 99% от общата продукция и услуги, като 88,71% се произвеждат в частния сектор.

Някои от по-важните предприятия, определяли и определящи икономическия облик на община Никопол са:

- “GFF ” - АД - за производство на многослоен картон и амбалаж. Предприятието е собственост на чуждестранни лица,
- Батерия „АД”, единственият по рода си завод за производство на всички видове батерии за битови и военни цели в страната. Предприятието е приватизирано и с намален брой заети лица с непрекъснати спирания на работа. В момента в него се сглобяват детски играчки.
- „Елия” АД – завод за производство на еднотарифни и двутарифни електромери. Оборудвано с богат инструментариум от машини и съоръжения с големи възможности за разширяване на производството. Предприятието е приватизирано, в резултат на което броят на заетите лица намалява драстично.

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Наблюдава се неритмична заетост поради липса на пазар за произведената продукция.

- „Дунав Никопол” ЕООД – дърводелски, тенекеджийски и др. услуги. Разполага с два цеха – метален в с. Бацова махала и дърводелски цех – в с. Новачене.
- „Хове” ООД – с. Муселиево. Българо-австрийско предприятие за производство на ракия и дестилат. Продукцията му се изнася основно за Австрия. Дружеството е един от най-големите потребители на кайсии в България. Ежегодно се изкупуват между 500 и 1 000 тона кайсии от региона на Силистра.
- „Дионисий” АД – предприятие за производство и съхранение на вина и спиртни напитки.
- „Чайка” – производител на работно облекло.
- „Елия – Милк” ООД – с. Драгаш войвода. Дружеството се занимава с изкупуването и преработката на мляко в собствена мандра. Дневната обработваемост на млякото достига до 6 тона.
- Фирми, занимаващи се с изкупуване на слънчоглед и производство на рафинирано слънчогледово масло и експелер, работа на ишлеме.
- Фирми, занимаващи се с преработка на пшеница, производство и продажба на брашно, хляб и хлебни изделия.

Селско стопанство

Селското стопанство има водещо място в икономиката на община Белене. Отрасълът осигурява работни места на 6.44% от заетите през 2016 г. или. Броят на земеделските стопанства е 482. Използваната земеделска площ е 115 851.7 дка. Средният размер на използваната земеделска площ за ареала е 235.5 дка. Стопанствата, които обработват над 500 дка. са 18 на брой. Преобладават фермите, стопанисващи до 10 дка. – 337.

Съгласно Регистъра на кооперациите, на територията на община Белене са регистрирани 3 кооперации - ПК „Утро”- гр. Белене, ЗКПУ „Възраждане – 2004” - гр. Белене и ЧТППК „Напредък” - с. Бяла вода.

Балансът на земеделските земи на община Белене има следната характеристика: от общо 213 308 дка селскостопански фонд 157 347 дка ниви, 1 091 дка ливади, 24 981 дка мери и пасища и 8 476 трайни насаждения. 89.96% от земеделските земи са обработваеми площи. 34 599 дка е горският фонд на ареала.

Развитието на растениевъдството в **община Белене** е обусловено от наличието на добър

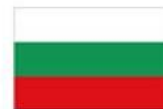
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

пазар на земеделската продукция, качествените поземлени ресурси и субсидираност на земеделското производство. Водещо място в сектора има традиционното отглеждане на зърнени култури – пшеница, царевица, овес и ечемик. Пазарните отношения в сектора също оказват стимулиращо въздействие за развитието на този подотрасъл. Основните култури са зърнените, допълвани с технически и маслодайни. Отглеждат се предимно слънчоглед и рапица. От използваните земеделски площи около 50% са за зърнени култури, а около 30% за маслодайни култури. В ограничен дял са трайните насаждения и зеленчукопроизводството, обикновено за задоволяване потребностите на домакинствата. Отглеждат се главно пипер, домати, картофи, фасул и др.

1 598 дка е общата площ на лозята в община Белене или 11.5% от стопанисваните в област Плевен лозя. В общината са създадени нови 76 дка овощни градини, голяма част от които реализирани по мярка „Млад фермер” на ПРСР 2007 – 2013 г.

Община Никопол се намира в централната част на Дунавската равнина с преобладаващ равнинен характер на терена. Именно той позволява отглеждането на култури с прилагане на пълна механизация – от подготовката на площите до прибирането на реколтата - пшеница, ечемик, слънчоглед, царевица и др. Почвеният състав е чернозем – преобладаващ, с много добър слой от хумус. На територията на общината има запустели и изоставени масиви, чието използване е важна грижа на общинското ръководство. Селското стопанство е основен отрасъл в общинската икономика на Никопол и е важен източник на доходи. То осигурява и суровини за част от преработвателните предприятия в общината. Водещо място в сектора на територията на община Никопол има отглеждането на зърнени култури – пшеница, царевица, овес и ечемик. Традиционно за региона е растениевъдството. В него са застъпени предимно зърнените и техническите култури, като от зърнените се засяват ечемик, пшеница, овес, царевица. От техническите култури са застъпени лозовите и овощните видове.

Животновъдство

Животновъдството в община Белене е относително постоянно в своето развитие. Ръст бележи птицевъдството. Говедовъдството е с основна насоченост – млечно направление. Като животновъдни центрове се оформят гр. Белене и селата Петокладенци и Деков. В селата Кулина вода, Бяла вода и Татари се отглеждат животни, но в по-малки размери.

Регистрираните *животновъдни* ферми в община Никопол са 961. Към 2016 г. на територията на община Никопол се отглеждат 2148 броя говеда в 64 животновъдни

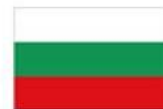
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

обекти, 2425 броя дребни преживни животни в 27 животновъдни обекта, 7250 броя птици в в 650 животновъдни обекта и 22 броя еднокопитни в 15 животновъдни обекта.

Горско стопанство

Горското стопанство в община Белене е с подчинено значение в първичния сектор. Причината за това е в по-слабата представеност на горския фонд (14.05 % от територията на общината). Горският фонд в ареала се стопанисва от ДГС Никопол.

Горските територии на община Никопол заемат 32 695 дка, 7,83% от територията (при средно за страната 33,5%). Въпреки малкия дял на тези гори, съществуват добри условия за развитие на горското стопанство и генериране на доходи от него.

II. Проучване сред местната общност за изследване на потенциала за развитие и състоянието на МСП. Оценка на нагласите на заинтересованите страни

В периода 15 ноември - 15 декември 2017 г. беше проведено проучване на потенциала на МСП в сферата на конкурентоспособност и възможности за създаване на нови предприятия и дейности на територията на общините Белене и Никопол по предварително разработен въпросник (Приложение 1). Проведени са 24 интервюта „лице в лице“ със заинтересовани страни – представители на бизнеса, земеделски стопани, експерти на общинската и държавна администрация и читалища, и граждани от местната общност. Провеждането на лични срещи и интервюта „лице в лице“ при изготвяне на проучването, е възможност за набиране на предложения и препоръки от местните хора за бъдещи дейности, които да осигурят ползи за местната общност и за устойчивото развитие на региона. Докато статистическите данни показват как конкурентоспособността обективно се измерва за определен период от време, анкетното изследване измерва възприятията на общността за тази конкурентоспособност. То измерва процеси, които иначе трудно се поддават на количествени измервания. Докладът отразява информация, мненията и препоръките на местната общност от проведеното проучване на територията.

При анализ на общите резултати от анкетите могат да се направят следните общи заключения по отношение на респондентите взели участие в анкетното проучване сред представители на местната общност. От общо 24 интервюирани лица в територията на МИГ Белене-Никопол най-висок процент (50%) са експерти на общинската и държавна администрация, 21 % граждани от местната общност, 13% са представителите на НПО

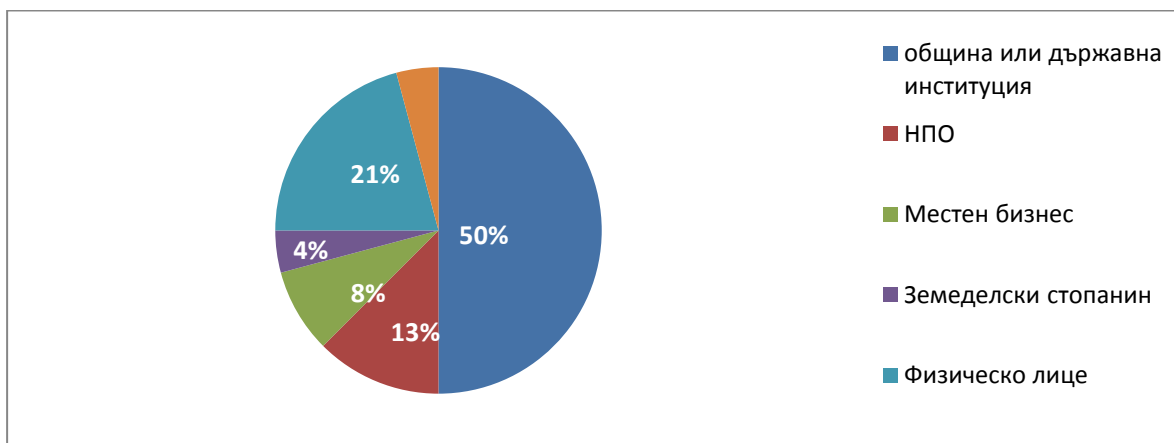
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

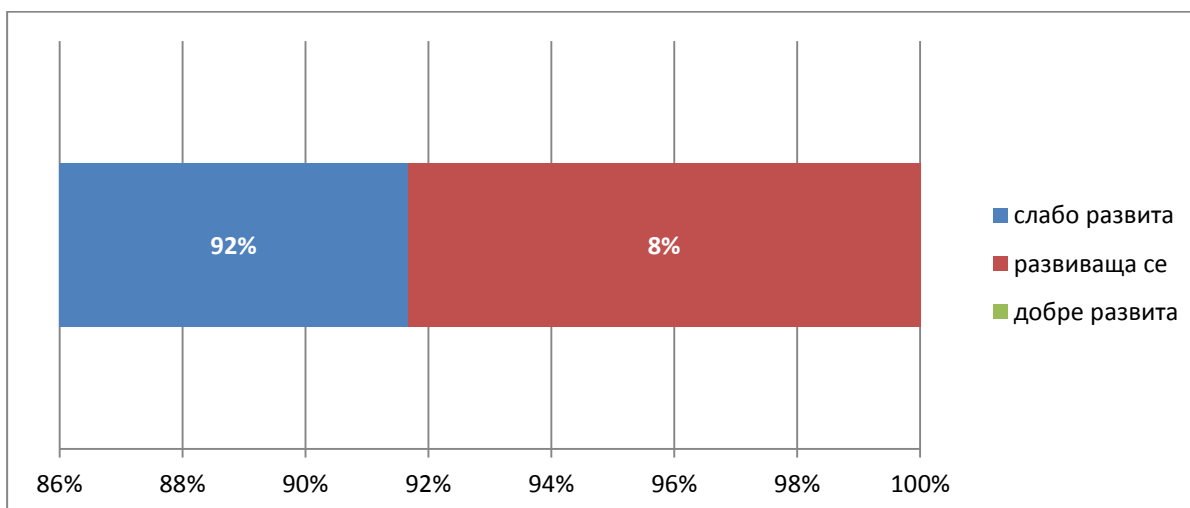
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

и читалища, 8% са представителите на бизнеса, 4 % земеделските стопани и 4% са други.

На въпроса: „Как бихте оценили моментното състояние на местната икономика на територията на общините Белене и Никопол?“ 92 % от анкетираните смятат, че територията е „слабо развита“, двама смятат, че територията на МИГ е „развиваща се“. Никой от респондентите не определя територията като добре развита.

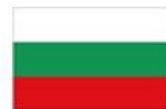
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

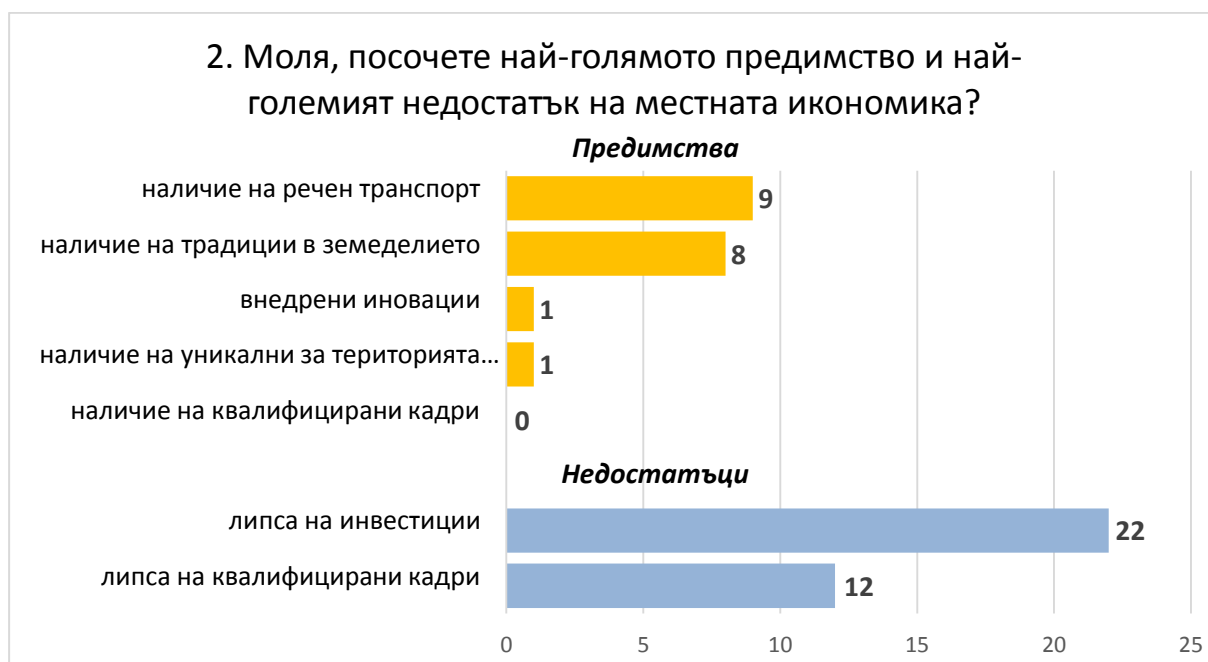
ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Най-висок процент от анкетираните, 37,5% смятат, че основното предимство на територията е наличието на речен транспорт, а 33 % посочват наличието на традиции в земеделието.

Мнозинството от участниците в проучването считат, че основните проблеми, свързани с развитието на територията на МИГ Белене-Никопол са липсата на инвестиции и липсата на квалифицирани кадри.

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

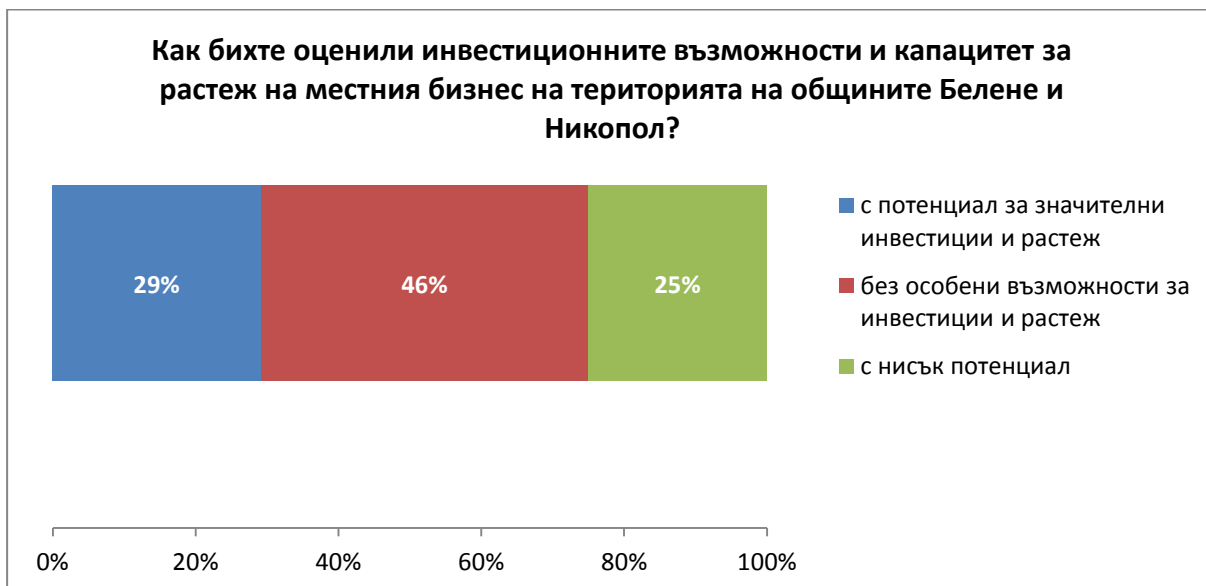

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

На въпроса „Как бихте оценили инвестиционните възможности и капацитет за растеж на местния бизнес на територията на общините Белене и Никопол?“ почти половината от анкетираните лица смятат, че местния бизнес е без особени възможности за инвестиции и растеж. 29 % от запитаните лица считат, че местният бизнес има потенциал за инвестиции и растеж и 25 % смятат този потенциал за нисък.

Четвъртият въпрос от анкетното проучване дава възможност на респондентите да направят оценка на конкурентоспособността на местния бизнес на територията на общините Белене и Никопол по скала от 5 до 1, където 5 е отлично, а 1 е много ниско. Оценката варира от „много ниско“ – 25 % от запитаните лица – до „средно“ – 38 от запитаните. Представителите на различните групи от местната общност не определят местния бизнес като конкурентоспособен с отлични възможности за развитие.

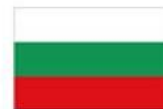
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

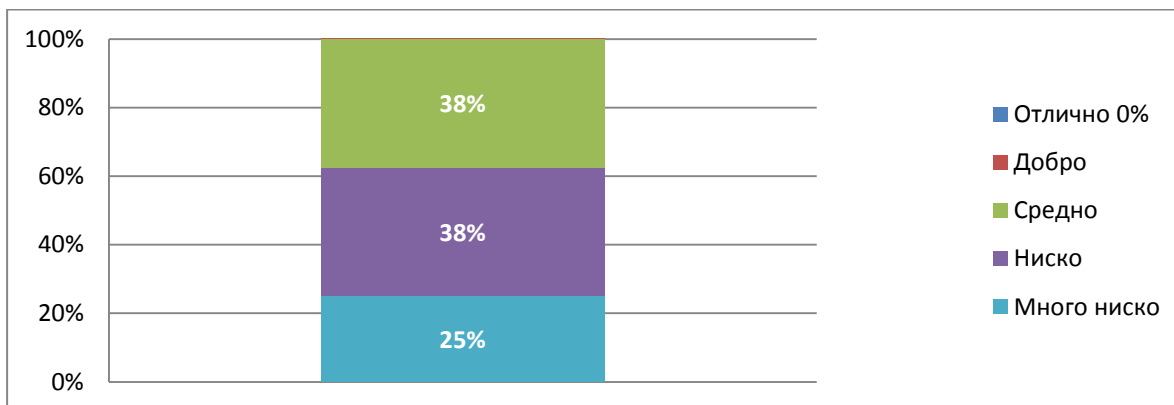

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

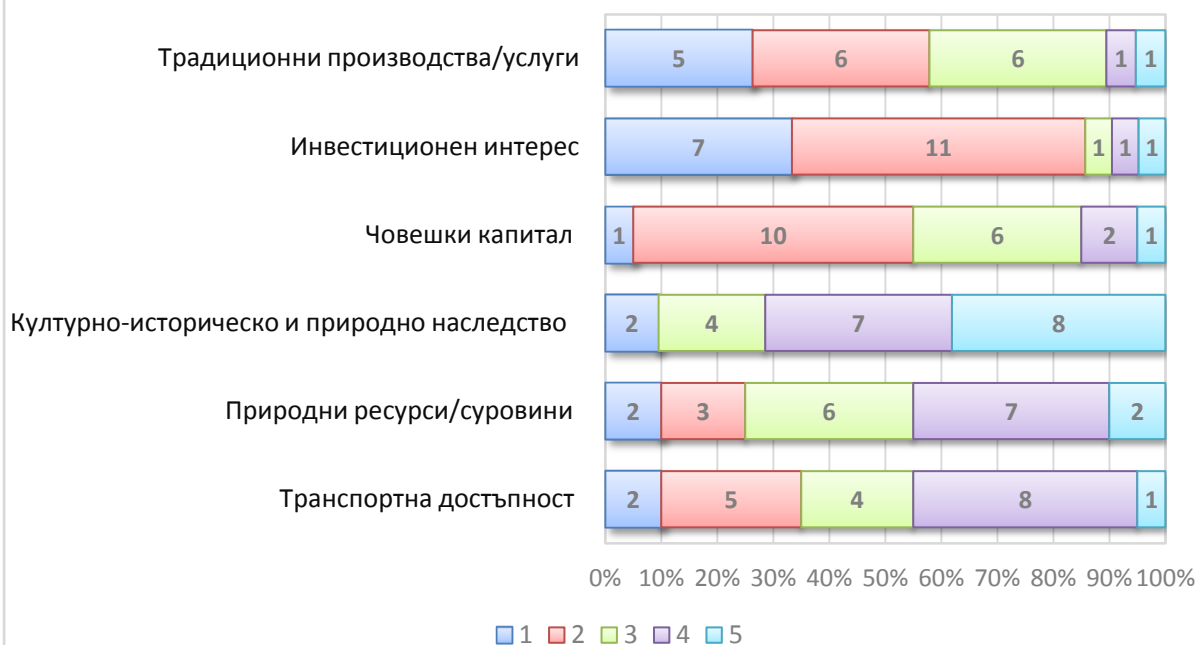
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Нивото на разбиране за предимствата на региона за бизнес развитие са доста песимистични. От получените отговори може да се обобщи, че анкетираните заинтересовани страни определят спрямо своето разбиране, като предимство на региона инвестиционния интерес, следван от традиционните производства и услуги.

Споделете нивото на Вашето разбиране за предимствата на региона за бизнес развитие:

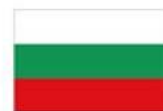
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

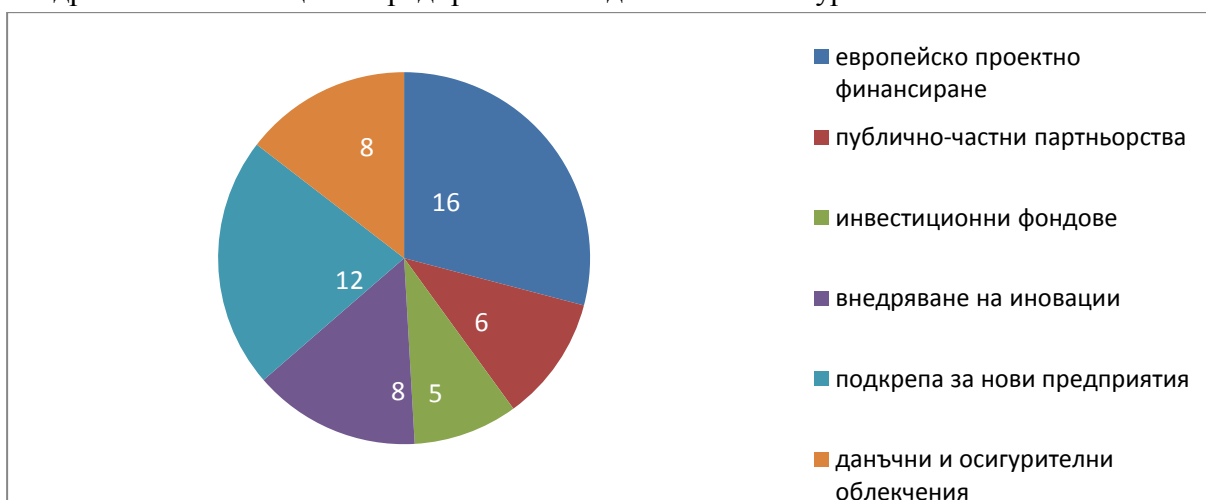
ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Препоръките на 16 представители от местната общност (67 % от анкетираните) по отношение повишаването на конкурентоспособността на сектора на МСП са свързани с оползотворяване на възможностите които се предоставят от европейските структурни и инвестиционни фондове, в т.ч. и финансирането на проектни предложения към Стратегията за ВОМР на МИГ „Белене-Никопол“. Подкрепа за стартиращи (нови) предприятия препоръчват 50 % от анкетираните. Според 33 % от респондентите повишаването на конкурентоспособността на територията ще бъде постигнато чрез внедряване на иновации в предприятията и данъчни и осигурителни облекчения.

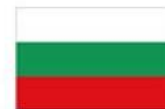
На въпроса дали участниците в проучването бихта кандидатствали за европейско финансиране към МИГ БЕЛЕНЕ – НИКОПОЛ“? почти половината (46 %) не са дали отговор. 42 % са категорични, че ще подготвят проектни предложения по мерките от стратегията на МИГ Белене-Никопол, като инвестициите ще са насочени към закупуване на нова техника и оборудване, инвестиции в инфраструктура и дейности за популяризиране на територията и нейния потенциал.

Изводи от проведеното анкетно проучване

Възприятието на местните хора, участвали в проучването за степента на развитие на местната икономика, нейната конкурентоспособност и потенциал са измерими със статистическите данни за доходи, покупателна способност и степен на развитие на местната икономика, но те показват най-вярно и възможностите и потенциала, измерен чрез преценката на заинтересованите страни.

Слабо развита икономика, с добро географско разположение на река Дунав - възприемана като основно конкурентно предимство, и с традиции в земеделието,

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

единствено развит сектор поради благоприятните природни дадености и засиленото европейско субсидиране на сектора. Като съществен недостатък за развитие на местната икономика са отразени липсата на инвестиции и квалифицирана работна ръка – структуроопределящи фактори за развитие на всяка икономика. Оценката на възможностите и капацитета на растеж на местната икономика са определени от интервюираните доста песимистично – над 70% не виждат особен потенциал или твърде нисък. Една трета от анкетиранияте (29%) считат, че при определени условия местната икономика може да има добър потенциал за растеж – това са основно инвестиции и привличане на квалифицирана работна ръка. Единствено културно-историческото и природно наследство на територията са определени като конкурентно предимство на местната икономика, следвани от природните дадености (вкл. река Дунав). Това от своя страна обуславя възможността за целенасочена подкрепа както на предприемачите, така и на съществуващите предприятия в развитие на туристическия и придружаващите го сектори на услуги, храни, занаяти и др. Стратегията за ВОМР на МИГ Белене – Никопол, както и европейското финансиране от фондовете на ЕС са посочени като източник на средства за инвестиции в потенциала за развитие на местната икономика, внедряване на иновации и съвременни технологии за повишаване на конкурентоспособността на територията.

III. Анализ на местните и регионални предимства, възможности и заплахи

Анализът на местните и регионални предимства, възможности и заплахи е изведен от представените данни, информация и изводи от проучването на подсектора.

Местните предимства, възможности и заплахи не се разглеждат отделно за териториите на отделните общини Белене и Никопол, а общо - за цялата територия на действие на МИГ “Белене-Никопол“.

Местни и регионална <u>предимства</u>
- Благоприятно географско положение, граничен район на България с Румъния, разположен на брега на р. Дунав;
- Добре развита инфраструктура: изградена техническа, транспортна и социална инфраструктура и относително добре поддържана. Наличие на изграден първи етап от фериботен комплекс в гр. Никопол.
- Благоприятни почвено - климатични условия и релеф за развитие на земеделие и животновъдство;
- Добре развито селско стопанство с традиции в растениевъдството

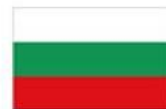
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

(зърнопроизводство) и животновъдството.

- Рибарството е традиционен отрасъл (поминък) със съхранени професионални традиции и наличие на квалифицирани и опитни рибари на територията; Наличие на благоприятни естествени климатични и хидрологични условия за развитие на подсектора;
- Наличие на богато природно и културно наследство - защитени територии, резервати и природен парк;
- Развита местна икономика, с акцент на микропредприятията; развита преработвателна промишленост;
- Не са констатирани ярко изразени екологични проблеми, замърсявания и увреждания на околната среда, застрашаващи човешкото здраве на регионално ниво;
- Наличие на кадри с опит в адекватни за региона икономически сектори.

Местни и регионални възможности

- Наличие на източници на финансиране в подкрепа на местно развитие и оползотворяване на възможностите на ВОМР, ЕСИФ и Дунавската стратегия;
- Участие в международни и национални програми за инфраструктурно развитие и трансграничното сътрудничество
- Възможности за провеждане на насърчителна местна политика за инвестиции и ПЧП;
- Подобряване на средата за създаване и развитие на микро, и малък бизнес и създаване на условия за устойчива заетост, чрез:
 - o насърчаване на предприемачеството в т.ч. сред младежи и жени, диверсификация и развитие на експортно ориентирани производства, развитие на ИКТ и мерки за технологично обновяване и енергийна ефективност;
 - o подобряване на базисната инфраструктура чрез участие на двете общини в инвестиционни проекти
- Въвеждане на устойчиви иновативни и перспективни практики и технологии;
- Пълноценно използване на наличните природни ресурси чрез насърчаване на инициативи за стимулиране развитието на аграрния сектор (биоземеделие, трайни насаждения и зеленчукопроизводство) и устойчиво горско стопанство;
- Оползотворяване на наличните ресурси за развитие на хранително-вкусовата и

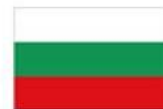
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

преработвателна промишленост с инвестиции в технологично обновление и иновации.

- Оползотворяване на наличния потенциал за развитие на целогодишен туризъм - еко, ловен, природно-познавателен, селски и културно-исторически туризъм, здравен, спортен, лов и риболов;
- Създаване и развитие на интегриран туристически продукт, както и създаването и популяризирането на местни продукти, носещи регионален бранд;
- Подобряване на градската среда за утвърждаване на града като привлекателно място на живот и благоустрояване на инфраструктурата.
- Намаляване на безработицата, създаване на алтернативна заетост чрез обучение на заети и безработни лица, създаване на условия за развитие на предприемачеството.

Местни и регионални заплахи

- Влошаване на бизнес средата. Несигурна и нестабилна макроикономическа среда - свиване на износа, намаляване на покупателната способност на населението, спад на потреблението, намаляване на кредитната активност на банките, висока междуфирмена задлъжнялост.
- Динамично законодателство.
- Затруднен достъп до финансиране на бизнеса и свиване на инвестиционната активност. Намаляване на темповете на икономическото развитие и повишаване равнището на безработица. Липса на финансови средства за технологичното обновление в производствените процеси;
- Влошаване на демографските показатели и обезлюдяване на населените места. Повишаване на миграционните процеси в национален мащаб, особено сред младежите.
- Повишена конкуренция на единния европейския пазар и повишаване на вноса.

IV. Формулиране на предложения и изводи, базирани върху анализа

Анализ на факторите за влияещи на конкурентоспособността

Конкурентоспособността на МСП се определя не само от техния потенциал да създават по-добри продуктови предложения при по-изгодни условия в сравнение с

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

конкурентите, но и от наличието на бизнес среда, която да им позволи да направят това по един оптимален и високоефективен начин. На свой ред, равнището на конкурентоспособността на националната/местна икономика се създава от прозрачно и ефективно функциониращите държавни/общински институции, но намира проявление в поведението на предприятията на пазара.

Предложения доклад разглежда възможностите за повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на територията на МИГ „Белене-Никопол“ като възприема тази конкурентоспособност като резултат от постиженията в четири основни области:

1. икономическа ефективност,
2. местни политики,
3. бизнес среда,
4. инфраструктура.

Икономическа ефективност

По време на подготовка на стратегията за ВОМР на МИГ „Белене-Никопол“ (през 2016 г.) са извършени анализи и проучвания, които идентифицират следните проблеми на МСП от територията, а именно: остаряла материална база и технологична обезпеченост, ниска производителност и ресурсна ефективност, нужда от технологична модернизация и повишаване на конкурентоспособността на МСП, с цел повишаване на експортния потенциал и излизане на нови пазари.

Инфраструктура

Устойчивото социално-икономическо развитие на територията е неразривно свързано със съществуващата инфраструктура и качеството на предлаганите обществени услуги за населението. Недостига на инвестиции за обновяване на съществуващата инфраструктура и неадекватното качество на предлаганите услуги е основният елемент за създаването на неравни възможности в социално-икономическото развитие. Тези фактори водят до влошаване на качеството на живот за местните общности и застрашава способността им да задържат населението и да привличат инвестиции, което ги поставя в социално-икономически спад.

В условията на отминалата икономическа криза българските общини, особено малките, разчитат все повече на европейските фондове за инвестиции в своята инфраструктура, жизнена среда, пътища и обществени обекти. Гражданите и бизнесът очакват тази

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

базисна инфраструктура да създаде предпоставки за нормален живот и стопанска дейност във всички населени места.

Анализирайки територията на МИГ „Белене-Никопол“ бе установено, че сред основните проблеми са също безработицата и състоянието на инфраструктурата – пътища, водопровод и канализация, липсата на пречиствателна станция, изграждане геозащитна стена и ТБО. Високият процент на безработицата е обусловен от няколко основни фактора – ниска квалификация, неконкурентоспособност на пазара на труда, демографски проблеми и икономическа емиграция на населението към по-големи градове. Към нуждите на територията трябва да се отбележат необходимостта от инвестиции в земеделието и промишлеността, превенция на наводнения, подобряване на социална инфраструктура и благоустройство, повишаване на доходите на населението и дефиниране на приоритети за работа с групите в риск.

Бизнес среда

Развитието на **бизнеса** на територията на МИГ „Белене-Никопол“ е изправено пред огромни предизвикателства като недостатъчно инвестиции за технологично обновяване и иновации, справяне с международната и вътрешната конкуренция, и постигане на конкурентноспособност. Повишаването на конкурентноспособността на местната икономика, на отделните сектори и на фирмите е предпоставка за постигане на икономически растеж, за справяне с конкурентния натиск и за увеличаване на доходите и жизнения стандарт на населението. Индикация за развитие на предприемачеството са малките и средни предприятия, тъй като те са източник на нови работни места, допринасят за засилване на конкуренцията и за намаляването на регионалните различия в стопанската ефективност.

За да оцелеят в конкурентна среда, предприятията трябва да бъдат отворени към новите технологии и изделия, новите методи за работа, да са подготвени да възприемат и използват техните предимства. Политиката за насърчаване на иновациите във фирмите трябва да бъде един от основните компоненти в политиката на модерното управление. Това означава подкрепа на предприятията чрез мерки, директно насочени към стимулиране на появата и растежа на иновативни фирми и трансфер на иновациите от тях към целия производствен сектор. Необходимо е разработването на система от инструменти, която да стимулира технологичното израстване на предприятията във всеки един стадий от тяхното развитие. Примерен комплекс от такива мерки би включвал: подпомагане създаването на нови фирми в технологични инкубатори, осигуряване на грантови схеми за подпомагане на най-конкурентоспособните идеи и продукти, създаване на условия за рисковото финансиране на младите компании,

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

подобряване на условията за финансиране в нови технологии на вече утвърдилите се компании, изграждането на положителен технологичен имидж.

Три са основните направления, в които трябва да се ориентира политиката по отношение на технологичното и иновативното развитие:

- Подобряване достъпа до финансиране
- Подобряване качеството на човешките ресурси
- Усъвършенстване на изследователската база и връзките ѝ с индустрията

Другите мерки са свързани с цялостно подобряване на бизнес средата са достъпа до информация и консултантски услуги.

Местни политики

В дългосрочен план изключително важно значение за повишаването на конкурентоспособността на МСП има иновативното развитие на икономиката и ролята на местните политики в този процес.

Стратегията за ВОМР на МИГ „Белене-Никопол“ цели постигането на устойчив растеж и развитие на територията чрез балансирано пространствено развитие, инвестиции в публична и социална инфраструктура, стимулиране на икономическия потенциал в земеделието и промишлеността, защита на природното и културното наследство и развитие на туризма.

Три са специфичните цели, залегнали в стратегията:

- Повишаване на ефективността и производителността на малките и средни селски стопанства чрез модернизация и разнообразяване към неземеделски дейности
- Подобряване на условията на живот чрез развитие на техническата инфраструктура и опазване на околната среда;
- Създаване на условия за икономически растеж и развитие на работната сила на местния пазар на труда.

Стратегията за ВОМР МИГ „Белене-Никопол“ е съобразена с всички приоритети на ПРСР, ОПОС и ОПИК за програмен период 2014-2020 г. Изборът на мерки за прилагане по СВОМР и разпределението на ресурсите между ключовите области на развитие на селските райони се базира на нуждите на земеделския сектор, бизнес сектора и населението на територията на МИГ, идентифицирани след направено

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

специално проучване за нагласите, опита и очакванията на заинтересованите страни. Комбинацията от различни мерки от ПРСР, ОПИК и ОПОС в стратегията дава възможност за интегриран, комплексен и многоцелеви подход при реализирането на основните приоритети и стратегически цели, чиято логика е едновременното решаване както на проблемите на заетостта и доходите на населението, така и осигуряване на стабилно и интензивно развитие на бизнеса в условията на устойчива жизнена среда.

Стратегията фокусира подкрепата си върху *характерни за територията икономически и обществени дейности*, които, стъпвайки върху традициите и местната идентичност да станат двигател на местното развитие. Като такива *са открити селското стопанство, туризма и културно-историческото наследство, екологията и развитието на стопанския сектор, чрез подпомагане развитието на МСП.*

СВОМР е съобразена и с възможностите, предоставяни от другите инструменти на Общността за подкрепа на подобряването на качеството на живот в селските райони, като допълва политиките на национално, регионално и местно ниво, като чрез подхода си „отдолу-нагоре“ и предоставя възможност на местната общност сама да формулира своите проблеми, приоритети за развитие, интервенции на действие, като превръща обществото в „двигател“ на местното развитие и създава чувство за идентичност, съпричастност и отговорност.

Предвид нуждите от повишаване на ефективността и производителността на малките и средни предприятия и стопанства чрез модернизация и разнообразяване към неземеделски дейности, потребностите от подобряване на условията на живот чрез развитие на техническата инфраструктура и опазване на околната среда и желанието за създаване на условия за икономически растеж и развитие на работната сила на местния пазар на труда, средствата от бюджета на Стратегията на МИГ са разпределени по приоритети както следва:

- За нуждите от реструктуриране и модернизиране на земеделските стопанства и предприятията от хранително-вкусова промишленост на територията, както и за стимулиране на развитието на неземеделски дейности, МИГ „Белене-Никопол” по Приоритет 1 на СВОМР отделя 23.29 % от общия публичен принос на СВОМР.
- Подобряване на условията на живот ще се постигне чрез развитие на техническата инфраструктура и опазване на околната среда. За Приоритет 2 от СВОМР са отделени 47.75 % от общия публичен принос на СВОМР.
- Условията за икономически растеж и развитието на местния пазар на труда ще бъдат постигнати чрез повишаване на конкурентоспособността и технологичната

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

модернизация на МСП и повишаване на квалификацията на работната сила. За този приоритет от СВОМР са отделени 28.96 %.

Изводи и препоръки

Представената от проучването информация провокира следните важни изводи относно конкурентоспособността на микро, малките и средни предприятия на територията на МИГ „Белене-Никопол“ и възможностите за развитие на икономиката, на иновативни за територията дейности и капацитет за растеж.

Основен извод от анализа на изброените фактори за конкурентоспособност и развитие е, че все още МСП на територията на МИГ „Белене-Никопол“ не са достатъчно конкурентоспособни (особено по-малките такива) по отношение на достъпа до финансиране, иновативността, интелектуалната собственост, интернационализацията и прилагането на добри практики.

Достъпът до финансиране все още остава ключов фактор за цялостното икономическо представяне на МСП. Иновационната активност е водещ фактор, определящ редовното плащане на задълженията и повишаването или запазването на нивата на заплащане. Регистрираните търговски марки и патенти са решаващи за запазването или увеличаването на пазарните дялове, печалбата и продажбите. Човешкият капитал във фирмите има пряк положителен ефект върху икономическите показатели и продажбите. Ето защо, в краткосрочен и дългосрочен план, устойчивостта на сектора на МСП зависи от успешното развиване по отношение на достъпа до финансиране, иновативността, интелектуалната собственост, интернационализацията и прилагането на добри практики, като местните политики трябва да бъдат насочени именно в тази посока.

Основните социално-икономически проблеми са концентрирани в следните области: *човешки капитал* (образование, здравеопазване, социално развитие, демографска картина, спорт и култура), *инфраструктура* (базисна и институционална), конкурентоспособност на икономиката, особено по отношение на иновативността ѝ. В същото време се наблюдава силна небалансираност на регионалното развитие в национален мащаб и различия по оста „градски-селски райони“. Неблагоприятните демографски тенденции от последните 20 години се изразяват главно в отрицателния прираст на населението, високото равнище на общата смъртност, застаряването на населението, обезлюдяването на населени места особено в селските райони. В резултат

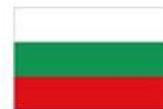
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

на икономическата криза, чийто последствия все още оказват влияние на трудовия пазар, се наблюдава повишаване на продължителната безработица и тенденция на „излизане” на част от лицата в трудоспособна възраст от работната сила. Това от своя страна формира относителна ниска стойност на икономическата активност. В период на икономическо възстановяване се очаква повишаване на търсенето на труд с определени квалификационни характеристики. В тази насока съществува значителен потенциал за развитие на човешките ресурси, чрез предоставяне на обучение за придобиване на професионална квалификация и ключови компетентни за заети и безработни лица.

Използването на амортизирани технологии в производството стои в основата на ниската производителност и високата енергийна интензивност на икономиката. В крайна сметка всичко това уврежда конкурентоспособността на местната предприемачи и ги поставя в неизгодни позиции на националния и международните пазари. Същевременно, инструментът за преодоляване на това изоставане – инвестиции в ново оборудване, технологии и knowhow – не се използва достатъчно интензивно. Както държавата, така и частният сектор отделят незначителен финансов ресурс за научноизследователска и развойна дейност, което води след себе си до изостряне на проблема за технологичната изостаналост.

Конкурентоспособността на предприятията зависи до голяма степен от тяхната способност да се адаптират към промените на пазара. Освен това, те се нуждаят от стабилно финансиране и добре развита предприемаческа култура, която да стимулира създаването на нови предприятия.

Инфраструктурата и технологичните условия оказват огромно влияние върху икономическото развитие и конкурентоспособността на МСП. За да се постигне икономически растеж е необходимо да се инвестира в развитието на наличните природни и човешки ресурси, както и в научно-изследователски дейности. Не на последно място, съвременните фирми трябва да инвестира в енергийната ефективност за да постигнат устойчив растеж.

Подобряването на ресурсната ефективност на МСП крие огромен потенциал за намаляване на производствените разходи и за повишаване на производителността.

Улесняване на достъпа до финансиране за подобрения във връзка с ресурсната и енергийната ефективност в МСП.

Предотвратяването и отстраняването на вредата за околната среда и преминаването към нисковъглеродна икономика е предизвикателство за обществото, което предлага и нови бизнес възможности за предприятията. Въпреки това екоиновациите, подобно на всички останали видове иновации, се нуждаят от благоприятна среда за успешното си

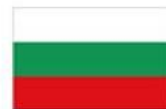
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

развитие, а новаторите в областта на екологията зависят от наличието на подкрепа, за да развият своите идеи, и от достъпа до финансиране за тяхното изпълнение.

МСП се нуждаят от благоприятна бизнес среда, в която екологичните идеи могат лесно да се разработват, финансират и да достигат до пазара. Необходимо е зеленото предприемачество да бъде застъпено в образованието (средното), за да се подготви нагласата на бъдещите зелени предприемачи.

Възможности за МСП в условията на повишена екологосъобразност на веригите на създаване на стойност. *Повторното включване в производството, поправката, поддръжката, рециклирането и екодизайнът имат огромен потенциал да се превърнат в движещи сили на икономическия растеж и създаването на работни места, като в същото време допринасят значително за справяне с екологичните предизвикателства.* Чрез иновациите и препроектирането на продукти и производствени и бизнес модели дружествата могат да намалят използването на скъпо струващи първични суровини и да образуват по-малко отпадъци.

През последните години в ЕС фокусът на политиките се поставя все повече върху развитието на занаятчийските и микро предприятията като ключов източник на заетост. В рамките на проведените проучвания сред МСП за целите на анализа, бяха обхванати и занаятчийски и микро предприятия, като събраната информация е използвана за идентифициране на възможностите за развитие на нови за територията дейности.

Местната икономика се нуждае от постепенно реструктуриране чрез инвестиции в нови технологии и умения и същевременно навлизане на пазарни ниши извън страната. Пренасочването към сектори, изискващи високо квалифицирана работна ръка, най-вероятно би довело до временно увеличение на безработицата, но това може да се предотврати чрез преквалифициране и развитие на нови икономически ниши.

Територията има висок потенциал за развитие на земеделието чрез модернизиране на стопанствата, подпомагане развитието на преработващата индустрия и намиране на пазари за реализация на нейната продукция. Прилагането на предприсъединителната програма САПАРД и Програмата за развитие на селските райони (2007-2013 г.), както и подкрепата със средства от националния бюджет, допринесоха в значителна степен за реализирането на инвестиции, насочени към модернизацията на земеделските стопанства. Нарастването на обема на инвестициите в сектора се дължи най-вече на възможностите, които предостави Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007-2013 г., като подпомагането по Първи стълб на ОСП дава допълнителен стимул за реализиране на проекти по инвестиционните мерки на Програмата. Независимо от

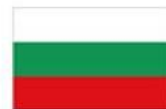
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014–2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

повишената инвестиционната активност в аграрния сектор, технологичното равнище на производството все още остава ниско. Това оказва влияние на производителността на труда, която е по-ниска от общата за икономиката, а това е и една от причините за по-ниските доходи в селското стопанство в сравнение с останалите икономически сектори. Наблюдава се дисбаланс при усвояването на средствата по инвестиционните програми – голяма част от инвестициите са свързани със закупуването на машини, необходими за отглеждане на полски култури и в много малка степен са насочени към нуждите на животновъдството и производството на плодове и зеленчуци, които се характеризират с потенциал за развитие и в същото време – с по-ниско ниво на конкурентност. В животновъдния сектор преобладават амортизирано оборудване, морално остарели технологични решения и недостатъчна технологична обезпеченост на фермите. Значителна част от млечните животни се отглеждат в условия, които до голяма степен не отговарят на съвременните земеделски практики.

Сериозен потенциал за развитие имат неземеделските дейности в секторите туризъм, търговия и услуги. Туризмът е бързо разрастващ се икономически сектор в България по отношение на дела в БВП и разкриването на нови работни места. Неговото развитие допринася за развитието и на другите отрасли на икономиката (по-конкретно на търговията, транспорта, съобщенията, селското стопанство, производството на стоки за бита и др.), за диверсификация на икономическите дейности в слаборазвитите региони, за повишаване на социално- икономическото благосъстояние на населението и качеството му на живот. Особено внимание трябва да се обърне на потребността от технологична модернизация на съществуващите предприятия и помощта за създаване на нови бизнеси свързани с туризма.

Част от територията на МИГ попада в границите на Натура 2000, там се намира Природен парк „Персина”, множество резервати, защитени зони и местности, исторически и религиозни обекти, които са предпоставка за развитие на туризма. Използването на потенциала на територията ще доведе до разкриването на нови работни места и ще реши част от демографските проблеми.

Всички европейски страни, в т.ч. и България, имат нужда от засилване на предприемаческия дух сред младите хора, окуражаване създаването на собствен бизнес и стабилизиране на институционалната и културната среда за иновации и ръст на малките и средните предприятия. Като цяло конкурентоспособността на българските МСП не е висока. Може да се предположи, че ситуацията в сектора на МСП се дължи и на недостатъчно добрата организация на обучението по предприемачество в страната.

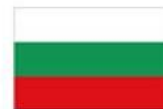
Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

Общата тенденция в Европа е неизползване на потенциала за предприемачество сред жените, по-малко жени стартират бизнес в сравнение с мъжете; както и по-малко жени имат намерение да започнат бизнес. Обикновено жените избират да започнат бизнес и да го управляват в сектор търговия на дребно, услуги за населението и други. Тези компании са направили инвестиции в нови технологии през последните години, които са финансирани основно от спестяванията на собствениците.

Докладът е подготвен като част от дейностите за популяризиране на Стратегия за ВОМР на Сдружение „Местна инициативна група Белене-Никопол“ във връзка с изпълнение на Споразумение №РД 50-11/25.01.2017 г. за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.